

Haanja Kool

9. klass

Kadrija Anna Prangele

**KÖSTRIMÕISA TURISMITALU TUTVUSTAVA TEKSTI
TÕLKIMINE EESTI KEELDE**

Loovtöö

Juhendajad: Kersti Leit

Jānis Prangels

Haanja 2023

Sisukord

Sisukord.....	2
Sissejuhatus	3
1. Köstrimõisa turismitalu tutvustamine.....	4
2. Köstrimõisa (Kestermuiža) turismitalu tutvustav reklaamtekst	7
2.1. Suusatamine, tähtede vaatlemine, mullivann ja rahu... Ideaalne puhkekoht - Köstrimõis	7
2.2. Kelgud, saun ja kaunis järv.....	7
2.3. Plaan nädalavahetuse veetmiseks	8
2.4. Põnevaid tegevusi nii talvel kui suvel	9
Kokkuvõte	10
Kasutatud materjalid.....	11
Lisad	12
Lisa 1. Köstrimõisa turismitalu tutvustav lätikeelne reklaamtekst.....	12

Sissejuhatus

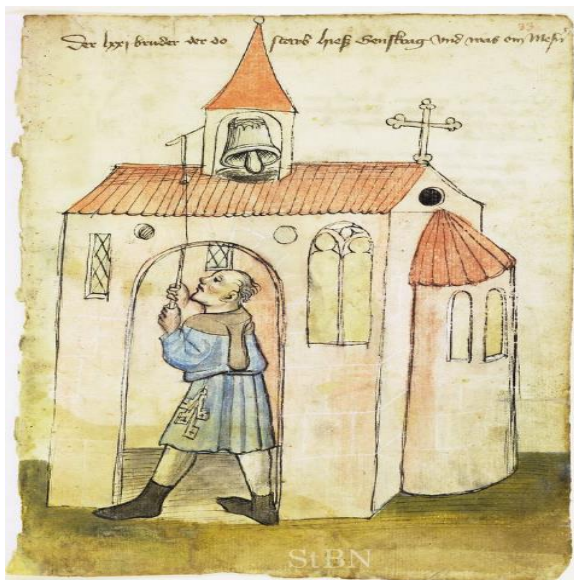
Kuna õpin eestikeelses koolis, on minu jaoks oluline hea eesti keele oskus. Et keeleoskust arendada, valisin oma loovtööks teksti tõlkimise läti keelest, mis on minu emakeel, eesti keelde. Kuna Köstrimõisa turismitalu perenaine Vita Rence soovis oma ettevõtet ka eesti keeles tutvustada, valisin tõlkimiseks talu lätikeelse reklaamteksti (vt Lisa 1).

Peale teksti tõlkimise kavatsen uurida ka turismitalu ajalugu ning küsitleda perenaist. Lisaks oma eesti keele oskusele kasutan tõlkimisel läti-eesti sõnaraamatut, mille leian Eesti Keele Instituudi kodulehelt (keeleabi.eki.ee).

Minu tõlgitud eestikeelse reklaamteksti paneb Vita Rence üles Eesti uudisteportaali Delfi, tutvustamaks oma ettevõtet ka Eesti turistidele.

1. Köstrimõisa turismitalu tutvustamine

Köstrimõisa turismitalu (algselt Kesteri) alustas tegutsemist 3 aastat tagasi (2020. a). Hoone on vana telliskivimaja. Ajaloolase Janis Polise arvates on talu nimi tulnud sellest, et kunagi elanud seal köster. Mõisat pole seal kunagi olnud. Köster on kirikus kirikuõpetaja abiline, kirikuteener ja laulude juhataja (vt Joonis 1) (Vikipeedia 2023).

Joonis 1. Köster 1425. a pildil (2023)

Köstrimõisa talu on olnud jõukas talu. Seda võib järeldada olemasolevate hoonete põhjal (peamaja, moonakate maja, laudad). Kahjuks on talu ajaloo kohta säilinud väga vähe informatsiooni.

Joonis 2. Köstrimõisa turismitalu peamaja (2023)

Turismitalu perenaine Vita Rence esitas väikese kokkuvõtte oma asutusest.

Köstrimõisa turismitalu alustas tegevust 3 aastat tagasi, kui praegune omanik (Vita Rence) nägi müügisolevat maatükki ja otsustas äriga alustada. Nähes Aluksne linna arengut, otsustati siia luua külalistemaja. Koht asub suhteliselt linna lähedal, sellepärast oli perspektiivne see korda teha, luua ilus keskkond. Lähedal asuv Pullansi järv on suurepärane koht puhkamiseks.

Köstrimõisa puhkekompleksis on peamaja, kuhu saab majutada 22 inimest ja kaks kämpingut, kus kummaski on 4 kohta. (vt Joonis 2 ja Joonis 3)

Peamine tulevikueesmärk on, et Köstrimõis saaks üheks tuntumaks Vidzeme regiooni puhketaluks. Edaspidi on plaanis talu arendada, et saaks võtta vastu rohkem ööbijaid. Praegu on põhitegevuseks küllastajate majutus koos võimalusega kasutada saunamaja ja tünnisauna. (vt Joonis 4)

Köstrimõisal on oma asukoha tõttu head arenemisvõimalused. (Rence 2023)

Joonis 3. Köstrimõisa turismitalu puhketuba (2023)

Joonis 4. Turismitalu saunaruum (2023)

2. Köstrimõisa (Kestermuiža) turismitalu tutvustav reklaamtekst

2.1. Suusatamine, tähtede vaatlemine, mullivann ja rahu... Ideaalne puhkekoht - Köstrimõis

Põgeneda tööpäeva askeldustest ja soojendada end saunalaval peale aktiivselt veedetud päeva lumistel põldudel - see on tõeline talvemuinasjutt. Jaanuaris 2023 möödus aasta sellest päevast, kui Köstrimõis hakkas külalisi vastu võtma. Puhkemaja juhataja Vita Rence kutsub külla nii aktiivse eluviisi pooldajaid kui ka neid, kes tahavad lihtsalt rahu ja vaikust nautida.

2.2. Kelgud, saun ja kaunis järv

Viieminutilise sõidu kaugusel Alüksne linnast väikse järve kaldal asub punane telliskivist hoone - Köstrimõis. Sõidutee äärtes kasvab pärnaallee, mis on istutatud rohkem kui 100 aastat tagasi. Siinsamas on ka selgeveeline järv ebatavalise nimega - Pullans. Vita Rence räägib, et nime päritolu pole teada, aga see meenutab soome sõna „pulla,” mis tähendab kuklit.

Köstrimõisa peamajas on külastajate jaoks seitse magamistuba 23 voodikohaga. Vita ütleb, et peamaja meeldib peredele ja väikestele sõpruskondadele, kes soovivad koos tähistada näiteks sünnipäeva või pulmi. „Kasutuses on neli vannituba, ühes nendest ka pesumasin ja kuivati - kui tulete pikemale puhkusele. Köögis on taldrikud, röster ning muu varustus, lühidalt kõik, mida läheb vaja söögi valmistamiseks,” lisab Vita Rence. Peamajast umbes sada meetrit eemal on kaks väiksemat majakest: Lüksma (Õnn) ja Laima (Rõõm), kus kumbagi mahub mugavalt neli inimest.

Mitte asjata ei kutsuta Alüksnet talvepealinnaks: lund saab nautida Alüksne murdmaasuusarajal, kus on võimalik ka suuski laenutada. Nendele, kes soovivad suusatada Pullani järvel ja mitte kuhugi autoga minna, on hea uudis see, et saab kokku leppida ja nii lastele kui ka täiskasvanutele tuuakse suusad koju kätte! Sõidutee ääres on mägi, mis sobib hästi kelgutamiseks. Sellepärast ongi Köstrimõisas saadaval ka plastmasspannid ning lumemadratsid.

Elades Köstrimõisa hoones saab kasutada ka sauna - selleni on ainult 15 sammu. Pärast sauna saab minna terrassile ja mõnuleda mullivannis, kuhu mahub mugavalt istuma kuus inimest. Terrassilt avaneb vaade Pullansi järvele ja puudele, mis seda ümbritsevad. Videvikutundidel on

järvel olev sild valgustatud ja see on ideaalne koht, kust vaadata tähti või langevaid lumehelbeid.

2.3. Plaan nädalavahetuse veetmiseks

Et tekitada puhkuseatmosfääri, pakub Vita nädalavahetuse plaani: „Te tulete reede õhtul, saun on juba köetud. Jääb ainult süüa ja minna sauna, kus lõhnavad kasevihad. Laval istudes näete üle külmunud järve.”

“Muide, kui planeeritud on suurem külalistegrupp ja ise süüa teha ei taha, saab tellida söögi kohalikest kohvikutest. Kujutage ette: te avate majauksed ja ees on juba kaetud laud!” meelitab Vita.

Ta jätkab: ”Pärast korralikku und võiks järgmisel hommikul planeerida jalutuskäigu Alüksnesse. Kui lähete üle Linnusesaare silla, siis saate Marija saarele, kus Liivi ordu linnusevaremetel on taastatud üks lõunatornidest ning sellesse paigutatud valgustus, saab kuulata muusikapala „Marienburgas astotais brälis" (“Marienburgi kaheksas vend”). Pärast seda on vaja ületada Templimäe sild, kus kella 12.00-00.00 mängib korra tunnis 15 minuti jooksul muusika. Templimägi on ilus koht jalutamiseks. Seal töötab suvel ka zip-line rada, mis on Läti pikim liugrada (trossisõit) üle vee. Pärast jalutuskäiku peaks külastama kohvikut, kus saab proovida Alüksne kõige kuulsamat toitu - puljongit profitroolidega - ja nautida Alüksne traditsioonilist kuuma jooki - kas alkoholiga või alkoholivabana.”

Pärast lõunat soovib Vita minna murdmaasuusarajale või Kõaukukalnsi mäele, kus saab rentida lumelaudu ja mäesuuski. Peale aktiivselt veedetud päeva väljas saab Kõstrimõisa hoonetes end soojendada ning juua taimeteed.

Pärnaõisi, piparmünti ja paiselehti korjavad omanikud ise, aga teisi taimi ostavad kohalikest ravimtaimi kasvatavast majapidamisest. ”Me pakume ja soovime maitsta kohalikke tooteid, pärast mida saab iga külaline kohalike tootjalt kingituse,” avaldab Kõstrimõisa omanik Vita.

Järgmisel hommikul võib valada termokruusi kohvi, võtta see kaasa ja minna jalutama Aluksne raudteejaama piirkonda. Vita soovib külastada näitust "Aluksne raudteejaam". See ekspositsioon kuulub 2022. aasta Euroopa 60 parima ja huvitavama väljapaneku edetabelisse. Kui mujale minna ei taha, võib Kõstrimõisas süüdata kamina, mängida erinevaid lauamänge, kuulata muusikat või vaadata filme, samal ajal kui lapsed saavad mängida mängutoas, kus on isegi Rootsi ronimissein!

Köstrimõisa suurel territooriumil on ka vaikne poolsaar, kus saab vitstest kiiktoolis istudes üksinduses loodust nautida. Köstrimõisa rõdul pärastlõunakohvi juues on aga kuulda Gulbene–Alüksne kitsarööpmeliselt raudteelt rongirataste kolinat. «Kui lehed on puudelt langenud, on isegi rongi veidi näha – rööpad on teisel pool järve. Igapäevaselt sõidab diiselveður, ajavahemikul maist novembrini aga kaks korda kuus auruvedur Ferdinands. Siis on rõdult näha tohutut aurupilve, mis tõuseb puude kohale!» ütleb Vita.

2.4. Põnevaid tegevusi nii talvel kui suvel

Nii Köstrimõisa peamaja kui ka kahe väikese maja külalistel on juurdepääs privaatsele liivarannale. Vita Rence ütleb, et järve vesi on laboratoorselt testitud ja on ohutu nii suvel kui talvel ujumiseks-sukeldumiseks. Pealegi muutub järv järk-järgult sügavamaks. Ujumiseks on saadaval nii täispuhutavad vestid kui ka käeshoitavad täispuhutavad rõngad. Igas majas on külaliste käsutuses SUP-lauad, paadid ja isegi lihtsad õngeridvad. "Kirglikud õngitsejad reisivad muidugi oma varustusega ja kindlasti tasuks meeles pidada, et oma ussikesed tuleb kaasa võtta," räägib Vita. "Järv on koduks haugile, ahvenale ja ristikalale ning sel suvel püüdsid külalised ka haugi! Kogu järv on teie käsutuses – nii suvel kui talvel."

Suvehooajal saab mängida rannavõrkpalli, visata sillutatud väljakul korvpalli või teha kiikudes hea hoo. Vahepeal saavad mänguväljakul mängida kõige väiksemad külalised. Soojal hooajal saab õhtusööki nautida avaral terrassil, kuhu on paigutatud suur laud ja toolid. Grilli saab kasutada igal ajal aastas ning kivisüsi (ka kohalikelt tootjatelt!) on juba olemas. Suvehooajal saab näksida rongijaama lähedal asuvas burgeriputkas "Tvaiks un ogle" burgerit Ferdinands: musti kukleid punase lihakotletiga.

Ettevõtted rendivad Köstrimõisat ka erinevateks üritusteks. Tänapäeval saab teha kaugtööd, hoolimata sellest, kus sa asud. Selleks on vaja vaid arvutit ja internetiühendust. Ka Köstrimõisas saad igapäevase töö ühildada täisväärtusliku puhkusega väljaspool kontoriseinu.

Vita paneb südamele: "Ärge kartke Alüksnesse tulekut. Jah, Riiast on sinna 200 kilomeetrit, aga tee on sirge, renoveeritud ja asfalteeritud! Aeg möödub kiiresti ja sellest linnast pole võimalik mööda sõita!"

Vaata rohkem: www.kestermuiza.lv või <https://linktr.ee/kestermuiza>.

Kokkuvõte

Minu loovtöö teemaks oli Köstrimõisa turismitalu tutvustava lätikeelse reklaamteksti tõlkimine eesti keelde. Tööd tehes kasutasin oma keelealaseid teadmisi ja otsisin vajadusel vasteid läti-eesti sõnaraamatust.

Loovtööd tehes õppisin, kui keeruline võib olla keel ja selle kasutus. Arendasin oma eesti keele oskust, samuti oma oskusi informatsiooni otsimisel. Sain teada ka palju kasulikku koostöö tegemise kohta. Õppisin, kuidas vormistada loovtööd.

Kasutatud materjalid

Köster 1425. a pildil. [Illustratsioon]. <https://de.wikipedia.org/wiki/K%C3%BCster> (27.04.2023).

Köster (2023) <https://et.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6ster> (27.04.2023).

Köstrimõisa turismitalu peamaja. [Foto]. <https://kestermuiza.lv/> (27.04.2023).

Köstrimõisa turismitalu puhketuba. [Foto]. <https://kestermuiza.lv/> (27.04.2023).

Rence, V. (21.04.2023) [Isiklik intervjuu].

Turismitalu saunaruum. [Foto]. <https://kestermuiza.lv/> (27.04.2023).

Lisad

Lisa 1. Köstrimõisa turismitalu tutvustav lätikeelne reklaamtekst

Slēpošana, zvaigžņu vērošana džakuzi un miers. Ideāls brīvdienu galamērķis –

Ķestermuiža

Aizbēgt no darbadienu skrējiena un sasildīties uz pirts lāvas pēc aktīvi pavadītas dienas sniegotos laukos – tā ir īsta ziemas pasaka. Janvārī apritēs gads, kopš Ķestermuiža uzņem viesus un brīvdienu mājas vadītāja Vita Rence aicina ciemos gan aktīvā dzīvesveida piekritējus, gan tos, kas vēlas baudīt mieru un klusumu.

Ragaviņas, pirtiņa un skaists ezers

Tikai piecu minūšu brauciena attālumā no Alūksnes neliela ezera krastā slejas sarkana ķieģeļu ēka – Ķestermuiža. Gar piebraucamo ceļu aug varena liepu aleja, kas stādīta pirms vairāk nekā 100 gadiem. Ar neparastu vārdu apveltīts dzidrais ezers – Pullans. Vita Rence stāsta, ka nosaukuma izcelsme nav zināma, bet manāma līdzība ar somu vārdu “pulla”, kas nozīmē “smalkmaizīte”.

Viesi var apmesties Ķestermuižā, kur septiņās guļamistabās iespējams izguldīt 23 viesus. Vita stāsta, ka šo ēku iecienījušas ģimenes vai nelielas draugu kompānijas, lai kopīgi atpūstos vai svinētu, piemēram, dzimšanas dienu vai pat kāzas. “Pieejamas četras vannasistabas, vienā no tām ir veļasmašīna ar žāvētāju – ja nu atbraucat garākā atpūtā.

Virtuvē atrodas gan šķīvji, gan virtuves piederumi, gan tosters, vārdu sakot – viss, kas nepieciešams maltīšu pagatavošanai.” Bet apmēram simt metrus tālāk ir divas mazākas mājīņas – “Līksma” un “Laima”, kur katrā ērti būs četriem cilvēkiem.

Ne velti Alūksni dēvē par ziemas galvaspilsētu, jo sniegu var izbaudīt Alūksnes distanču slēpju trasē, kur pieejama arī slēpju noma. Tiem, kas vēlas slēpot pāri Pullana ezeram un nekur nebraukt, ir labas ziņas – var sarunāt, ka gan bērnu, gan pieaugušo distanču slēpes jums atvedīs līdz pašam namam! Turklāt pie iebraucamā ceļa ir kalniņš, kas izcili piemērots ragaviņu braucējiem, tādēļ Ķestermuižā ir pieejamas plastmasas paniņas jeb tā saucamie “āboliņi”, kā arī sniega matračī.

Paliekot Ķestermuižas ēkā, pieejama arī pirts māja – līdz tai jānoiet tikai piecpadsmit soļi. Pēc karsēšanās pirtiņā var iziet uz terases un iegulties burbuļvannā, kur ērti var sasēsties seši cilvēki. Sēžot terasē iebūvētajā džakuzi, paveras skats uz visu Pullana ezeru un kokiem, kas to ieskauj. Krēslas stundās ezerā esošā laipiņa tiek izgaismota, un tā ir ideāla vieta, kur vērot zvaigznes vai krītošās sniegpārslas.

Plāns, kā pavadīt nedēļas nogali

Lai uzburtu iespējamo brīvdienu noskaņu, Vita ieskicē nedēļas nogales plānu: “Jūs atbraucat piektdienas vakarā, pirtiņa jau ir izkurināta. Atliek paēst vakariņas un doties uz pirti, kur smaržo bērzu lapu slotiņas. Turklāt, sēžot uz lāvas, pa lielajiem logiem redzēsiet aizsalušo ezeru. Starp citu, ja paredzēts lielāks draugu vai ģimenes pulks un pašiem gatavot negribas, ēdamo var pasūtīt no vietējām kafejnīcām. Iztēlojieties – jūs atverat mājas durvis, bet priekšā jau saklāts galds!” Vita kārdina.

Pēc izgulēšanās nākamajā rītā jāieplāno pastaiga pa Alūksni. Ejot pa Pilssalas tiltu, nonāksiet uz Marijas salas, kur Livonijas ordeņa pilsdrupās atjaunots viens no dienvidu torņiem un tajā ierīkota gaismu un skaņu instalācija “Marienburgas astotais brālis”. “Pēc tam jāšķērso Tempļakalna ielas gājēju tilts, kur reizi stundā no 12.00 līdz pat pusnaktij 15 minūtes skan mūzika. Tempļa kalns ir skaista vieta pastaigām, kur vasarā pieejams “zip-line” nobrauciens – garākais trošu nobrauciens pāri ūdeņiem Latvijā!” viņa atklāj. Pēc pastaigas der iestiprināties kādā no kafejnīcām, kur jānogaršo Alūksnes slavenākais ēdiens – buljons ar profītroļiem – un jānobauda tradicionālais Alūksnes karstais dzēriens.

Tas pieejams gan bezalkoholisks, gan grādīgs. Pēcpusdienā Vita iesaka doties uz distanču slēpošanas trasi vai stāvo Ķauķu kalnu, kur var izīrēt gan snoborda dēli, gan kalnu slēpes.

Pēc aktīvas dienas ārā gan Ķestermuižas ēkā, gan mazajos namiņos var sasildīties, dzerot zāļu tēju. Liepziedus, piparmētras un mällēpes ievāc paši saimnieki, bet pārējās tējas pērk vietējā bioloģiskajā saimniecībā. “Mēs mudinām izgaršot vietējos produktus, tādēļ katru viesi sagaida īpašas vietējo ražotāju dāvanas,” atklāj Ķestermuižas vadītāja Vita. Nākamajā rītā līdzpaņemtajā termokrūzē jālej kafija un jādodas pastaigā līdz bānīša stacijas kvartālam. Vita piekrodina apmeklēt ekspozīciju “Alūksnes Bānīša stacija” – šis muzejs 2022. gadā iekļauts Eiropas 60 labāko un interesantāko muzeju topā. Ja vairs nekur negribas doties, var iekurināt kamīnu, spēlēt dažādas galda spēles, klausīties mūziku vai skatīties filmas, bet bērni – darboties rotaļu istabā, kur izveidota pat zviedru kāpšanas siena!

Plašajā Ķestermuižas teritorijā atrodas arī klusa pussala, kur divvientulībā izbaudīt dabu, sēžot pītā šūpuļkrēslā. Bet, dzerot uz Ķestermuižas balkona pēcpusdienas kafiju, var dzirdēt šaursliežu bānīša Gulbene–Alūksne riteņu klaboņu. “Kad kokiem nokritušas lapas, bānīti var pat nedaudz redzēt – sliedes ir ezera otrā krastā. Ikdienā kursē dīzeļdegvielas lokomotīve, bet laika periodā no maija līdz novembrim divreiz mēnesī brauc tvaika lokomotīve “Ferdinands”. Tad gan no balkona var redzēt, kā virs kokiem paceļas milzīgs tvaika mākonis!” stāsta Vita.

Aizraujošas aktivitātes gan ziemā, gan vasarā

Gan Ķestermuižas, gan abu mazo mājiņu viesiem pieejama sava privātā smilšu pludmale. Vita Rence stāsta, ka ezera ūdens ir pārbaudīts laboratorijā un drošs peldēm gan vasarā, gan ziemā – roņošanai. Turklāt ezers dziļāks kļūst pakāpeniski. Peldēm pieejamas gan piepūšamās vestes, gan uz rokām uzliekami piepūšamie riņķi. Katrā mājā ir SUP dēļi, viesiem pieejamas arī laivas un pat vienkāršas maksšķeres. “Kaislīgi maksšķernieki, protams, brauc ar savu ekipējumu, turklāt jāatceras pašiem paņemt līdzī tārpus,” aicina Vita. “Ezerā dzīvo līdakas, asari un karūsas, un šovasar viesi dažas līdakas tiešām noķēra! Viss ezers būs jūsu rīcībā – gan vasarā, gan ziemā.”

Vasaras sezonā var spēlēt pludmales volejbolu, uz bruģēta laukumiņa pamētāt basketbola bumbu vai kārtīgi izšūpoties. Tikmēr mazākie viesi var dzīvoties spēļu laukumā. Vakariņas gada siltajā laikā var ieturēt uz plašās terases, kur novietots liels galds ar krēsliem. Jebkurā gadalaikā var izmantot grilu, arī ogles (turklāt no vietējiem ražotājiem!) jau sarūpētas. Vasaras sezonā pie bānīša stacijas var iekost burgernīcā “Tvaiks un ogle” – piedāvājumā ir burgers “Ferdinands” ar melnām maizītēm un sarkanu gaļas kotleti vidū – gluži kā bānītis!

Ķestermuižu izvēlas arī uzņēmumi dažādiem saliedēšanās pasākumiem. Un, tā kā mūsdienās strādāt var no jebkuras vietas pasaulē, jo nepieciešams vien dators un interneta pieslēgums, arī Ķestermuižā var apvienot ikdienas darbu ar pilnvērtīgu atpūtu ārpus biroja sienām.

Vita mudina nenobīties no došanās ceļā uz Alūksni: “Jā, no Rīgas tie ir 200 kilometri, bet ceļš ir taisns, atjaunots un asfaltēts! Laiks paskries nemanot, un garām pabraukt nav iespējams!

Uzzini vairāk: www.kestermuiza.lv vai <https://linktr.ee/kestermuiza>.